

Kavlifondets program for helseforskning

Bakgrunn om programmet, kunnskapshullene og prosjekter som har mottatt finansiering

12.03.2025

Kavlifondets program for helseforskning

- Etablert i 2017 øremerket forskning på kunnskapshull innen barn og unges psykiske helse
- Spesielt designet for å unngå å støtte bortkastet forskning
- Utviklet og drives i samarbeid med Stiftelsen Dam
- Årlig utlysning med omfattende prosess i flere trinn
- Hvert år er fagekspertene og brukere (pasienter, pårørende og helsepersonell) involvert i arbeidet med å identifisere nye kunnskapshull innen barn og unges psykiske helse
- De utvalgte kunnskapshullene legges til grunn i utlysningen
- Prosjektene må adressere et eller flere av de utvalgte kunnskapshullene
- Skjema for skissesøknad åpner i starten av året
- Omkring ti kandidater inviteres til full søknad
- Egen fagkomite vurderer fulle søknader
- Styret i Kavlifondet beslutter tildelinger etter innstilling utformet av programledelsen og Kavlifondets administrasjon

- **Prosjekt:** Kavlifondets program for helseforskning
- **Støttebeløp:** NOK 172 millioner
- **Prosjektperiode:** 2017-2024

Kunnskapshull som adresseres i prosjekter tildelt støtte 2017-2024

3

- Hva er effekten av nettbasert behandling for barn og unge mild til moderat depresjon?
- Hva er effekten av traumebehandling for barn og unge med flyktningbakgrunn?
- Hva er effekten av foreldreinvolvering og tilbakemeldingssystemer i skolebaserte tiltak?
- Hva er effekten av skolebaserte livsmestringstiltak?
- Hva er effekten av musikkterapi for barn og unge med ASD?
- Hva er effekten av behandlingsopplegg for ungdom med depresjon og selvskading som skrives inn ved akuttmottak
- Hva er effekten av mentaliseringsbasert terapi for barn og unge med utfordringer med følelsesregulering og atferdsproblemer?
- Hva er effekten av skolebaserte psykososiale intervensjoner for å fremme psykisk helse hos barn og unge?
- Hva er effekten av foreldrerettede tiltak for barn og ungdoms psykiske helse?
- Hva er effekten av ulike behandlingsopplegg for å bedre følelsesreguleringen hos ungdom?
- Hva er effekt av foreldreveiledningsprogram for flyktninger og familier med etnisk minoritetsbakgrunn?
- Hva er effekten av nettbasert behandling mot depresjon hos ungdom?
- Hva er effekten av tiltak for å redusere ensomhet hos barn og unge?
- Hvilke psykososiale behandlingstilnærminger for forebygging av depressive symptomer hos barn og unge er mest effektive?
- Hva er effekten av ikke-medikamentelle tiltak for barn og unge med ADHD?
- Hva er effekten av foreldrerettede tiltak og familieterapi for barn og unge med psykiske lidelser og tilstander?
- Hva er effekten av strategier for å forebygge tilbakefall hos ungdom som har hatt depresjon eller angst tidligere?

Kavlifondets program for helseforskning

4

Institusjoner og prosjekter tildelt støtte 2017-2024

- **Uppsala Universitet:** «Evaluation of the Teaching Recovery Techniques Intervention to decrease mental health symptoms and increase coping among refugee and asylum seeking children»
- **Child and Adolescent Psychiatry (BUP) Stockholm, Stockholm County Council:** «Feasibility, efficacy and cost-effectiveness of therapist guided internet-delivered Cognitive Behavior Therapy for Adolescents with mild to moderate Depression»
- **Regionsenter for barn og unges psykiske helse (RBUP) Helseregion Øst og Sør:** «Echo: Optimizing a group-based school intervention for children with emotional problem»
- **Psykologisk Institutt ved Stockholms universitet:** «PDT versus I-CBT for depressed adolescents» (ERiCA-prosjektet)
- **UiT Norges arktiske universitet, RKBU Nord:** «Supported Parenting Interventions for Ethnic Minorities»
- **University of Oxford, Department of Experimental Psychology:** «Online parent intervention to prevent anxiety disorders in at-risk children»
- **University of Sussex, School of Psychology:** «Preventing anxiety in the children of anxious parents»
- **School of Health Sciences ved City, University of London:** «A Psychological Intervention to Reduce Suicidal Behaviour in Adolescence»
- **Norwegian Research Centre NORCE:** «Music for Autism (M4A)»
- **University of Oslo:** «An oxytocin treatment trial to improve social skills in youth with autism»
- **University of Manchester:** «Passport to success»
- **Anna Freud Centre:** Emotion Regulation in Children (ERiC): a Randomized Clinical Trial of Mentalization Based Treatment for School-Age Children with Mixed Internalising and Externalising Difficulties
- **Karolinska Institutet:** «Primary Care Online Emotion-regulation Treatment (POET)»
- **University of Roehampton:** “Promoting mental health among at-risk adolescents in Malaysia”
- **Norsk senter for utviklingsstudier (NUBU):** “Supportive Parents – Coping Kids (SPARCK)”
- **Psykiatri Skåne:** «Preventing Adversity in Children at Extreme Risk of Mental Illness»
- **University College London:** «INcreasing AdolesCent social neTworks and support (INACT)»
- **Helse Bergen HF, Division of Psychiatry:** “ENACT – Enabling parents of children with autism, an RCT multisite study”
- **University of Oslo:** “Digital interventions for relapse prevention in adolescence”
- **Folkehelseinstituttet (FHI):** “Game Changer: Investigating ADHD and Sports Participation”

«Evaluation of the Teaching Recovery Techniques Intervention to decrease mental health symptoms and increase coping among refugee and asylum seeking children»

Tildelt beløp: NOK 8 562 millioner (2018)

Prosjektperiode: 2018-2021

Vertsinstitusjon: Uppsala Universitet, Institutt for folkehelse og omsorgsfag.

Samarbeidende institusjoner: Universitetet i Östersund, University of Manchester, Folkehelseinstituttet i Norge og University of Utah

Forskningsleder: Professor Anna Sarkadi

Nettressurser: [Artikkel hos Sveriges forskningsråd](#)

- Skal evaluere effekten av det psykoedukative, gruppeterapeutiske behandlingsprogrammet «Teaching Recovery Techniques (TRT) Intervention» for barn og unge 8-20 år med asyl- og flyktningbakgrunn med symptomer på PTSD i Sverige
- Behandlingsprogrammet er basert på kognitiv adferdsterapi, og er et lavterskel program med syv ukentlige konsultasjoner
- Programmet er opprinnelig utviklet av Children and War Foundation i Norge og UK for å styrke mestring og bidra til rehabilitering hos barn og unge som lever i krigs- og kriseområder
- En innledende studie har gitt lovende resultater, og den Kavlifondet-støttede studien skal gjennomføre en kontrollert studie, hvor man ser både på den terapeutiske effekten og kostnadeffektivitet

Anna Sarkadi. Foto: Uppsala Universitet

«Feasibility, efficacy and cost-effectiveness of therapist guided internet-delivered Cognitive Behavior Therapy for Adolescents with mild to moderate Depression»

Tildelt beløp: NOK 9 012 millioner (2017)

Prosjektperiode: 2018-2023

Vertsinstitusjon: Child and Adolescent Psychiatry (BUP) Stockholm, Stockholm County Council

Samarbeidende institusjoner: Karolinska Institutet, Umeå Universitet, King's College London

Forskningsleder: Associate Professor Eva Serlachius

- Skal utvikle og evaluere effekten på kort og lang sikt av internettbasert kognitiv atferdsterapi hos ungdom med milde til moderate symptomer på depresjon, og sammenligne den med lignende terapi gitt ansikt til ansikt
- Behandlingsopplegget skal bestå av ukentlige konsultasjoner i videosamtale, fulgt av aktiv foreldreinvolvering
- Ungdommer og foreldre involveres i å utvikle behandlingsopplegget, som både skal testes på en pilotgruppe og i en randomisert studie i løpet av forskningsprosjektet
- Målet er å få kunnskap som bidrar til å få spredt et kostnadseffektivt og lett tilgjengelig behandlingsalternativ for denne pasientgruppen

Eva Serlachius. Foto: Stockholm kommune

Kavlifondets program for helseforskning

«Echo: Optimizing a group-based school intervention for children with emotional problem»

Tildelt beløp: NOK 12,5 millioner (2018)

Prosjektperiode: 2019-2024

Vertsinstitusjon: Regionsenter for barn og unges psykiske helse (RBUP) Helseregion Øst og Sør

Samarbeidende institusjoner: Universitetet i Tromsø (RBKU Nord), NTNU (RBKU Sentral), Universitetet i Oslo, Temple Universitet (US)

Forskningsleder: Seniorforsker Simon-Peter Neumer

Ressurser: <https://echo.r-bup.no/om-prosjektet>

- Skal utvikle og evaluere lavterskel behandlingsopplegget Mestrende barn for skolegrupper med barn 9-12 år som har lette symptomer på angst og depresjon
- Mestrende barn har er basert på kognitiv adferdsterapi, og ledes av helsepersonell primærhelsetjenesten, og har høy grad av foreldreinvolvering.
- Den tidligere TIM-studien viste at Mestrende barn har svært god effekt på depresjons- og angstsymptomer hos barn 8-12 år
- 40 skoler over hele landet deltar og flere internasjonale eksperter inviteres til å bidra til studien, som også ser på effekten av digitalisering og bruk av VR-teknologi, betydningen av sterk foreldreinvolvering og effekten av tilbakemeldingssystemer i førstelinjetjenesten for barn og unge med psykiske helseproblemer

Simon-Peter Neumer m/ forskningsteam. Foto: Privat

«I-PDT versus I-CBT for depressed adolescents» («ERiCA-prosjektet»)

Tildelt beløp: NOK 5,3 millioner (2018)

Prosjektperiode: 2019-2023

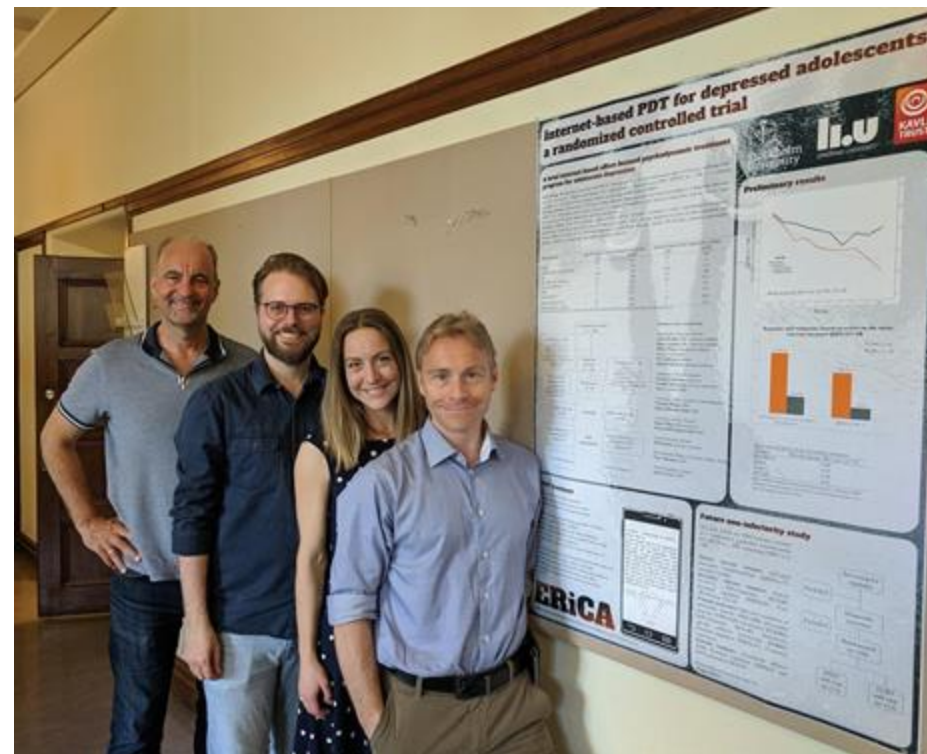
Vertsinstitusjon: Psykologisk Institutt ved Stockholms universitet

Samarbeidende institusjoner: Linköpings universitet, Universitetet i Oslo og University College London

Forskningsleder: Bjørn Philips, førsteamanuensis

Nettside: <https://www.ERICA.nu/>

- Stor, randomisert studie der psykodynamisk terapi (I-PTD) sammenlignes med en allerede evidensbasert behandling for tenåringsdepresjon innen nettbasert, kognitiv adferdsterapi (I-KBT), også kalt «Early internet-based interventions for children and adolescents/ERiCA»
- Drøyt 200 ungdommer 15-19 år med depresjon deltar i studien som ser på hvilken av de to behandlingsformene som er mest effektiv og kostnadseffektiv
- I tillegg vil prosjektet identifisere faktorer som er avgjørende for behandlingsresultatet, som om systematisk tilbakemelding fra pasient til terapeut underveis i behandlingsforløpet kan forsterke effekten av behandlingen

Bjørn Philips (bakerst og deler av forskningsteamet). Foto: Stockholm Universitet

«Supported Parenting Interventions for Ethnic Minorities»

Tildelt beløp: NOK 12,3 millioner (2018)

Prosjektperiode: 2019-2023

Vertsinstitusjon: Førsteamanuensis Joshua Patras

Samarbeidende institusjoner: UiT Norges arktiske universitet, RKBU Nord

Forskningsleder: RKBU Vest, RKBU Midt, RBUP Øst og Sør, NORCE

- Skal evaluere effekten av foreldreveiledningsprogrammet i programserien «De utrolige årene» for flyktninger og etniske minoriteter
- Foreldreveiledningsprogrammet fokuserer på å styrke foreldre og barns samspill og tilknytning for å redusere utfordringer relatert til følelser og adferd hos barn og ungdom med nevnte bakgrunn
- Foreldre som deltar vil lære å oppmuntre til skoleferdigheter gjennom samarbeid med lærere, og fremme barnas faglige, samt sosiale og emosjonelle ferdigheter. Programmet inneholder tiltak som kan brukes for å forebygge eller behandle atferdsproblemer og ADHD.
- I løpet av prosjektperioden vil forskningsgruppen også evaluere et tilbakemeldingssystem som er utviklet for å gi terapeuter/behandlere mulighet til å evaluere deltagerens respons på tiltakene

Joshua Patras. Foto: UiT

«Online parent intervention to prevent anxiety disorders in at-risk children»

Tildelt beløp: NOK 13,7 millioner (2019)

Prosjektperiode: 2020 – 2023

Vertsinstitusjon: University of Oxford, Department of Experimental Psychology

Samarbeidende institusjoner: University of Reading, School of Psychology and Clinical Language, University of Southampton, Department of Psychology, University of Exeter, Medical School)

Forskningsleder: Cathy Creswell, Professor of Developmental Clinical Psychology

Randomisert studie hvor de evaluerer effekten og kost/nytte av en veiledet, nettbasert intervensjon for foreldre til barn med økt risiko for å utvikle angstlidelser

- 1080 barn med økt risiko i alderen 4-7 år fra 60 skoler i UK vil enten motta intervensjonen eller ingen tiltak utover skolens vanlige praksis og tilbud
- Studien søker også å gi kunnskap om risikofaktorer og mekanismer som ligger bak at noen barn utvikler symptomer på og angstlidelser
- Dersom intervensjonen bekreftes effektiv, kan den utgjøre en modell for både identifisering av, og forebygging av angstlidelser

Statusmøte mai 2022

«Preventing anxiety in the children of anxious parents»

Tildelt beløp: NOK 6,8 millioner kroner (2019)

Prosjektperiode: 2020-2023

Vertsinstitusjon: University of Sussex, School of Psychology

Samarbeidende institusjoner: University of Southampton, Department of Psychology.
Brighton & Sussex Medical School

Forskningsleder: Sam Cartwright-Hatton, Professor of Clinical Child Psychology

- Studien vil undersøke om en kortvarig og enkel, nettbasert intervensjon for foreldre som selv har utfordringer med angst og angstlidelser kan forebygge angst hos barna deres
- Intervensjonen baserer seg på en behandling som har vist lovende resultater, men som mange foreldre ikke har anledning til å møte opp for å få
- Nå ønsker forskerne å undersøke om en nettbasert versjon av tiltaket kan gi (like) verdifull effekt og økt oppslutning, slik at terskelen med oppmøte kan omgås
- I den kontrollerte studien skal 1754 foreldre med angst (som har barn i alderen 2-11 år) få enten den nettbaserte intervensjonen eller venteliste-kontroll. Deretter skal forskerne kartlegge om barna utvikler angst innen seks måneder.
- De skal også gjøre en komponentanalyse av intervensjonen, samt kartlegge hvilke faktorer som er av betydning for behandlingsresultatet.

Sam Cartwright-Hatton. Foto: UoS

«A Psychological Intervention to Reduce Suicidal Behaviour in Adolescence»

Tildelt beløp: NOK 8,4 millioner (2020)

Prosjektperiode: 2022-2025 (utsatt emed ett år pga pandemien)

Vertsinstitusjon: School of Health Sciences ved City, University of London

Samarbeidende institusjoner: University College London, Queen Mary University of London, South London and Maudsley NHS Trust og McPin Foundation

Forskningsleder: Dr. Sally O'Keeffe

- Randomisert gruppestudie for å kartlegge effekten av akutt, men kortvarig behandling spesielt utviklet for ungdom som får behandling for selvsykdom ved akutt mottak bestående av umiddelbar utredning ved innleggelse på akutt mottaket, fulgt av tre individuelle terapitimer de påfølgende ukene
- Dette er en ny tilnærming spesielt designet for unge i en selvsykdomskrise, og har erfaringsmessig vist seg å øke unges deltakelse i oppfølgende behandling, noe som anses som en nøkkel til å redusere fremtidig selvsykdom.
- 144 deltakere 12-19 år skal delta. Halvparten vil motta den nye intervensjonen, mens den andre halvparten vil motta standard behandling.
- Deltakerne vil bli fulgt opp i seks måneder, og så skal forskerne evaluere den kliniske effekten og kostnadseffektiviteten av de to behandlingsmetodene
- Et rådgivningspanel med ungdommer i pasientgruppen skal være tett involvert i gjennomføringen av studien, og har også vært involvert i utforming av behandlingen

Sally O'Keeffe. Foto: Privat

Music for Autism (M4A)

Tildelt beløp: NOK 10 millioner (2020)

Prosjektperiode: 2021-2023

Vertsinstitusjon: Norwegian Research Centre – NORCE

Samarbeidende institusjoner: Universitetet i Bergen (PI Karsten Specht) og Universitetet i Wien (PI Giorgia Silani)

Forskningsleder: Christian Gold, professor og forsker ved NORCE – Norwegian Research Centre (NORCE)

- Music for Autism (M4A) er det første europeiske forskningsprosjektet som undersøker effekten av musikkterapi for sosial kommunikasjon og deltakelse, livskvalitet og mental helse i tillegg til funksjonell hjernetilkobling og hjernestruktur hos barn med autismspekterdiagnoser (ASD)
- I en «assesor blinded» randomisert kontrollert studie deltar 80 barn 6-12 år over ni måneder, der de får musikkterapeutiske timer de tre første og de tre siste månedene
- I studien skal det for første gang i feltet musikk og autisme utføres kliniske tester med hjerneavbildning på deltakerne
- Prosjektet skal se på hvorfor det fungerer for noen barn med ASD, men ikke andre, mekanismene samtidig som man lærer mer om den kliniske effekten hos de som har nytte av det

Foto: NORCE/UiW

«An oxytocin treatment trial to improve social skills in youth with autism»

Tildelt beløp: 5,075 millioner (2020)

Prosjektperiode: 2021-2025

Vertsinstitusjon: Universitetet i Oslo/Psykologisk Institutt

Samarbeidende institusjoner: KG Jebsen-senter for utviklingsforstyrrelser (UiO) og Norsk senter for forskning på mentale lidelser (UiO). Forskningsteamet vil også samarbeide med brukerrepresentanter fra Autismeforeningen i Norge.

Forskningsleder: Seniorforsker Dr. Daniel Quintana

- Evaluerer effekten av medisinen oxytocin gitt intranasalt (som neseppray) for å bedre sosiale ferdigheter hos ungdom med autismespektrumdiagnoser (ASD)
- Innledende funn fra Dr. Quintana og andre har vist at et enkelt inntak av oxytocin som neseppray kan forbedre hvordan mennesker med autisme prosesserer sosial informasjon
- Vil også undersøke effektene av intranasal oxytocin i repetitiv adferd (vanlig ved ASD)
- Kvinner er vanligvis ekskludert fra intranasal oxytocin-forskning. Ved å inkludere kvinnelige deltakere kan resultatene bli generalisert til en større populasjon av mennesker med autisme

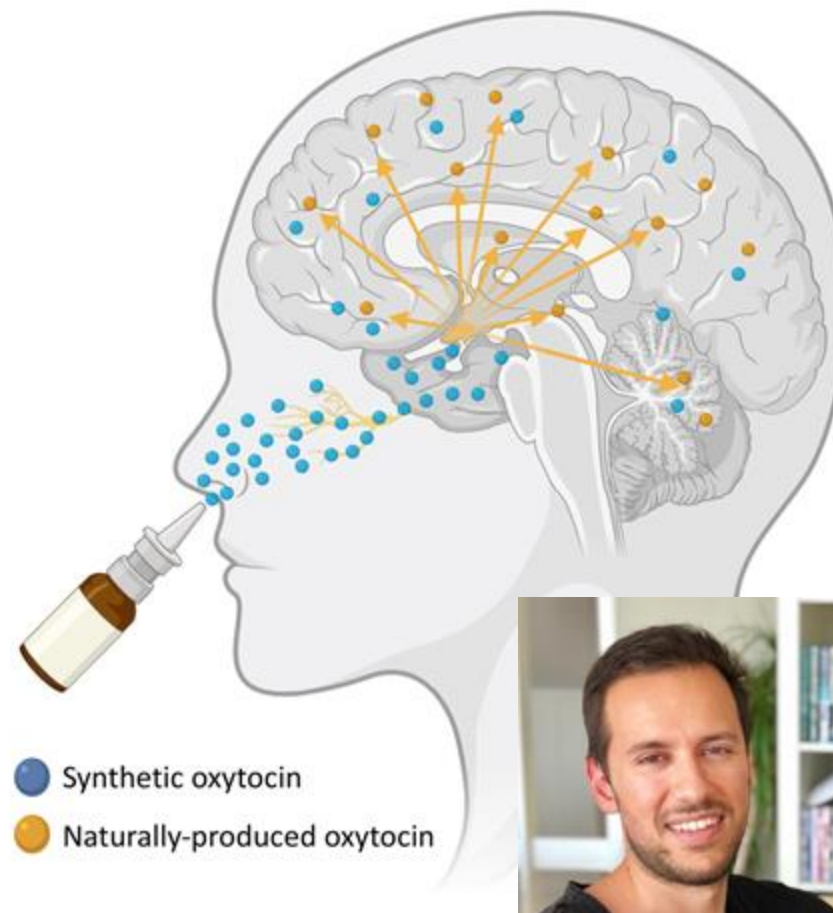

Foto: Privat

«Passport to success»

Tildelt beløp: NOK 9,632 millioner (2021)

Prosjektperiode: 2022-2025

Vertsinstitusjon: University of Manchester

Samarbeidende institusjoner: Common Room, Queen Mary University, University of Dundee

Forskningsleder: Professor Pamela Qualter og Professor Neil Humphrey

- Evaluerer effekten av livsmestringsprogrammet Passport for barn i grunnskolen
- Ser på effekten på følelsesregulering, mobbing, ensomhet, internaliserende symptomer (f. eks. symptomer på depresjon og angst, sosial tilbaketrekking), og støtte mellom likesinnede i gruppen, om effekten er varig over tid, har noen barn mer utbytte enn andre av å delta i Passport, betydning av måten det rulles ut/implementeres på, og kostnadseffektivitet
- To-årig randomisert kontrollert studie som involverer 2000 barn ved tilsammen 60 grunnskoler i regionen Stor-Manchester i det nordvestlige England.

Foto: Privat

Foto: Privat

Emotion Regulation in Children (ERiC): a Randomized Clinical Trial of Mentalization Based Treatment for School-Age Children with Mixed Internalising and Externalising Difficulties

Tildelt beløp: NOK 9,1 millioner (2021)

Totalbudsjett: NOK 12,6 millioner

Prosjektperiode: 2022-2025

Vertsinstitusjon: Anna Freud Centre

Samarbeidende institusjoner: University College London

Forskningsleder: Nick Midgley

- Studien skal kartlegge effekten av mentaliseringsbasert terapi (MBT) på den psykiske helsen til barn i alderen 6-12 år, som har blandede emosjonelle og atferdsmessige problemer.
- Dette vil være en fulldrevet, randomisert kontrollstudie som sammenligner MBT med vanlig behandling.
- Forut for studien vil forskerne gjennomføre en pilot for å sikre optimal gjennomføring av hovedstudien. Studien tar for seg både klinisk effekt og kost-nytte-vurderinger, med en innebygd kvalitativ prosessevaluering.
- Det planlegges også å gjøre mediatoranalyser for å identifisere faktorer og mekanismer som ligger til grunn for symptomendring.

Nick Midgley. Foto: Privat

«Primary Care Online Emotion-regulation Treatment (POET)»

17

Tildelt beløp: NOK 8 millioner (2021)

Prosjektperiode: 2022-2027

Vertsinstitusjon: Karolinska Institutet

Samarbeidende institusjoner: Linköping University, Sweden

Forskningsleder: Johan Bjureberg, høyskolelektor

- Studie som skal undersøke effekten av to behandlingsopplegg for psykiske problemer og følelsesregulering, og om endringer i følelsesregulering bidrar til reduksjon av psykiske plager under behandling.
- 388 gutter og jenter 12-17 år og foreldrene deres i deltar i denne randomisert kontrollerte studie
- Sammenligner seks-ukers, nettbasert transdiagnostisk behandling gitt til ungdom og til deres foreldre med en annen nettbasert aktiv kontrollterapi.
- Begge tiltakene vil benytte terapiveiledede nettbaserte terapitimer og moduler med videosamtaler
- Studien skal gi svar på viktige spørsmål om behandlingseffekt og endringsmekanismer. Det langsiktige målet er å gi estimater for kostnadseffektivitet, samt kunnskap om for hvem og under hvilke omstendigheter behandlingen er effektiv

Johan Bjureberg. Foto: Karolinska Institutet

«Supportive Parents – Coping Kids (SPARCK)»

18

Tildelt beløp: NOK 9,9 millioner (2022)

Prosjektperiode: 2023-2027

Vertsinstitusjon: Nasjonalt Utviklingscenter for Barn og Unge (NUBU)

Samarbeidende institusjoner: University of Stanford, University of Oxford, Norsk senter for forskning på mentallidelser (NORMENT), Universitetet i Oslo, R-BUP Øst og Sør, OsloMet

Forskningsleder: Truls Tømmerås

- Nytt forebyggende veiledningstiltak for foreldre med barn 4-12 år som strever med engstelse, tristhet og atferdsvansker, men som ikke har så alvorlige symptomer at de får hjelp i spesialisthelsetjenesten (BUP). Foreldrene lærer hvordan de kan støtte barna sine til å mestre vanskelige følelser.
- Forskerne skal evaluere effekten av SPARCK ved å se på barnas symptomer, på foreldreferdigheter og på henvisninger til spesialisthelsetjeneste og barnevern.
- Stressregulering hos foreldre og barn kartlegges gjennom måling av stresshormoner. 24 kommuner i landet er med på den randomiserte studien. Mellom 260 og 390 familier skal delta, noen gjennom SPARCK, andre gjennom etablerte omsorgstilbud i førstelinjetjenestene.
- Målet er økt kunnskap om hvordan tidlig foreldreveiledning kan styrke barns psykiske helse og forebygge mer alvorlige problemer.

«Promoting mental health among at-risk adolescents in Malaysia»

Tildelt beløp: NOK 8 millioner (2022)

Prosjektperiode: 2023-2026

Forskningsleder: Cecilia A. Essau

Vertsinstitusjon: University of Roehampton

Samarbeidende institusjoner: University of Exeter, Universidad Complutense de Madrid, Universiti Kebangsaan Malaysia, Sunway University, Universiti Malaysia Sabah, Universiti Malaysia Sarawak, Universiti Malaya.

- Studien skal evaluere om livsmestringsprogrammet Super Skills for Life reduserer angst og depresjon, og om det fremmer god psykisk helse blant utsatte ungdommer i lavinntektssamfunn i Malaysia, en gruppe som tradisjonelt har hatt dårlig tilgang til behandlingstilbud.
- **Tiltaket** gjennomføres av ansatte ved 20 forskjellige skoler. Målgruppen er unge mellom 12 og 14 år med høy risiko for å utvikle angst og depresjon. 214 ungdommer deltar i prosjektet.
- Mellom 20 og 40 prosent av ungdom i Malaysia har angst og depresjon, og rundt 10 prosent har prøvd å ta sitt eget liv. Forekomsten er høyere her enn i sammenlignbare land i Sørøst-Asia og ellers i verden.
- Dersom tiltaket viser seg å ha god effekt på ungdommenes psykiske helse, og i tillegg er kostnadseffektivt, vil studien kunne påvirke helse- og utdanningspraksis og skape en modell for å fremme psykisk helse i Malaysia og andre lav- og mellominntektsland.

Lansering i Sarawak, Malaysia

20

Cecilia Essau og hennes forskningsteam lanserte offisielt prosjektet 7. august 2023 med minister for offentlig helse, bolig og lokalstyre i delstaten Sarawak til stede.

Prosjektet er det første Kavlifondet-støttede forskningsprosjektet som skal utføres i Asia.

«Preventing Adversity in Children at Extreme Risk of Mental Illness»

Beløp tildelt: NOK 9 millioner (2023)

Vertsinstitusjon: Psykiatri Skåne, Sverige

Forskningsleder: Matti Cervin

Samarbeidende institusjoner: Lunds universitet,
Karolinska Institutet, Örebro universitet

Prosjektperiode: Juli 2025 – juli 2031

- Utgjør første fase av studien Identifying Risk and Resilience for Mental Illness during Childhood and Adolescence (IRMA).
- IRMA fokuserer spesielt på barn i familier der begge foreldrene har psykisk sykdom, noe som gjør barna selv svært utsatte for å utvikle psykiske lidelser.
- IRMA følge 592 barn fra de er 8–18 år gamle.
- Første fase tar for seg barn fra de er 8–11 år, og omfatter barn med én syk forelder, barn med to syke foreldre, og barn som ikke har psykisk syke foreldre.
- 296 (av de 592) barna skal ha to syke foreldre. Halvparten av de 296 vil bli tilfeldig plukket ut (randomisert) til langsiktig forebyggende behandling med et digitalt forebyggende program designet for fremme god psykisk helse hos barn
- Slik kombinerer IRMA-studien fordelene med en longitudinell studie og en randomisert kontrollert studie (RCT).

Kavlifondets program for helseforskning

Music for Autism (M4A)

22

Tildelt beløp: NOK 10 millioner (2020)

Prosjektperiode: 2021-2023

Vertsinstitusjon: Norwegian Research Centre – NORCE

Samarbeidende institusjoner: Universitetet i Bergen (PI Karsten Specht) og Universitetet i Wien (PI Giorgia Silani)

Forskningsleder: Christian Gold, professor og forsker ved NORCE – Norwegian Research Centre (NORCE)

- Music for Autism (M4A) er det første europeiske forskningsprosjektet som undersøker effekten av musikkterapi for sosial kommunikasjon og deltakelse, livskvalitet og mental helse i tillegg til funksjonell hjernetilkobling og hjernestruktur hos barn med autismspekterdiagnoser (ASD).
- I randomisert kontrollert studie deltar 80 barn 6-12 år over ni måneder, der de får musikkterapeutiske timer de tre første og de tre siste månedene. Studien er en blindet vurderingsstudie (utfallene blir evaluert av en uavhengig vurderer som ikke har kjennskap til hvilken behandling deltakerne har mottatt)
- I studien skal det for første gang i feltet musikk og autisme utføres kliniske tester med hjerneavbildning på deltakerne.
- Prosjektet skal se på hvorfor det fungerer for noen barn med ASD, men ikke andre, mekanismene samtidig som man lærer mer om den kliniske effekten hos de som har nytte av det.

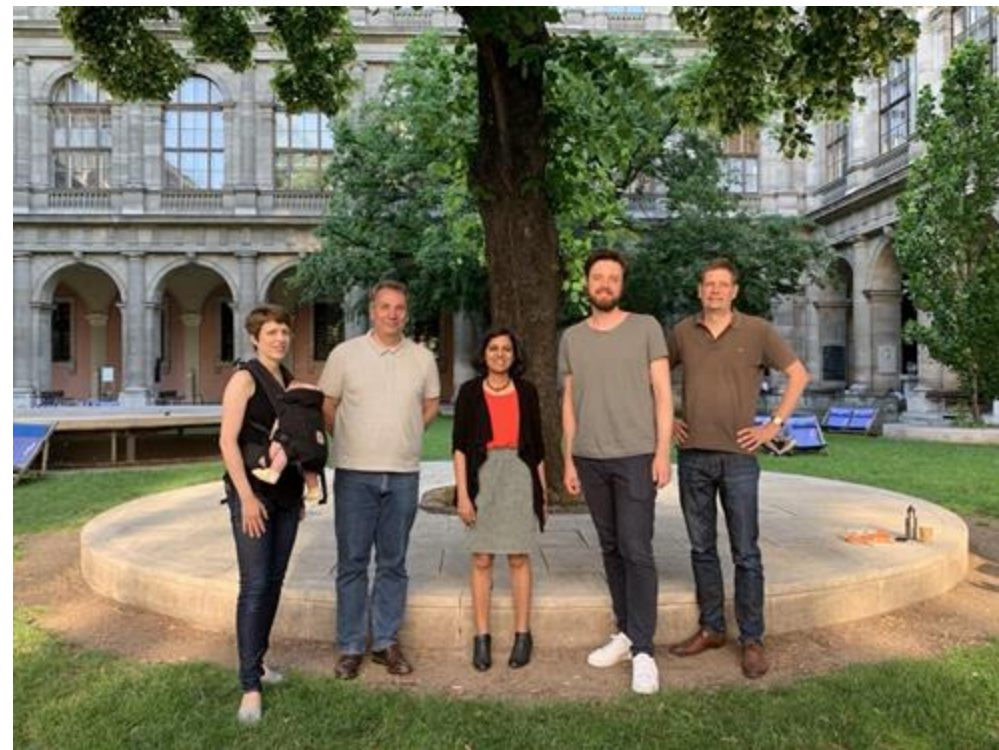

Foto: NORCE/UiW

«INcreasing AdolesCent social neTworks and support (INACT)»

23

Beløp tildelt: 8,944 millioner (2023)

Prosjektperiode: Mars 2024 – oktober 2027

Vertsinstitusjon: University College London, Behavioural Science and Health

Forskningsleder: Daisy Fancourt

Samarbeidende institusjoner: University of Manchester, Social Prescribing Youth Network (SPYN) and National Academy for Social Prescribing (NASP)

- Sosial resept («social prescribing») er at du får henvisning fra legen til steder der du kan omgås andre
- Det har vist lovende resultater for ensomme voksne, men er lite brukt blant barn og unge i Storbritannia.
- Forskerne lurer på om det kan skyldes at barn og unge i mindre grad bruker fastlegen når de trenger psykososial støtte, for eksempel på grunn av ensomhet
- Gjennom et pilotprosjekt i samarbeid med britiske skoler skal man i INACT rulle ut sosial resept ved skolene og undersøke hvordan utrulling kan gjøres på en mest mulig formålstjenlig måte, om skolen er en god arena for det, og om sosial resept kan påvirke ensomme barn og unges psykiske helse positivt.
- 107 ensomme barn og unge 9-13 år skal rekrutteres fra 12 skoler i London, Birmingham og Leeds til studien

Daisy Fancourt

Daniel Hayes

Kavlifondets program for helseforskning:

“Game Changer: Investigating ADHD and Sports Participation”

Bevilget beløp: NOK 3 015 000 (totalt budsjett NOK 4 426 000)

Prosjektet adresserer kunnskapsgapet nr. 4: *Hva er effekten av ikke-medikamentelle tiltak for barn og ungdom med ADHD?*

Vertsinstitusjon: Folkehelseinstituttet (FHI)

Forskningsleder: Karin Magnusson

Samarbeidende institusjoner: ADHD Norge, Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, Mental Helse Ungdom

Prosjektperiode: Januar 2025 – januar 2028

- Studien undersøker om organisert idrett kan forbedre skoleprestasjoner hos barn og ungdom med ADHD brukt som en ikke-medikamentell behandling.
- Ved å bruke norske registerdata vil studien ta for seg ni millioner idrettsmedlemskap på tvers av 55 idretter (2015–2023) for alle norske barn i alderen 10–18 år, og koble idrettsdeltakelse, ADHD-diagnoser, medikamentbruk og sosiodemografiske faktorer.
- Studien vil analysere deltakelsestrender, sosioøkonomiske forskjeller og anvende kausal modellering for å vurdere effekten på karakterer, fravær og frafallsrater.
- Funnene kan bidra til nye, effektive former for ikke-medikamentell ADHD-håndtering som reduserer avhengighet av medisiner, og fremme systematisk fysisk aktivitet som alternativ behandling.
- Studien vil også gi ny kunnskap om sammenhenger mellom idrettsdeltakelse, sosioøkonomi og helse til nytte for fremtidig forskning.

Kavlifondets program for helseforskning

“ENACT – Enabling parents of children with autism, an RCT multisite study”

Beløp: NOK 10 000 000 (totalt budsjett NOK 16 800 000)

Prosjektet adresserer følgende kunnskapshull: *7. Hva er effekten av foreldrerettede tiltak og familierapi for barn og unge med psykiske lidelser og tilstander?*

Vertsinstitusjon: Helse Bergen HF, Divisjon for psykiatri

Hovedforsker: Maj-Britt Posserud

Samarbeidende institusjoner: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), St. Olavs hospital, Universitetet i Bergen

Prosjektperiode: April 2025 – mars 2031

- Studien evaluerer om foreldreveiledningsprogrammet De utrolige årene (Incredible Years) for foreldre av barn med autisme (heretter kalt IY-ASLD) reduserer foreldrestress, forbedrer barnets fungering og livskvalitet, samt reduserer avhengighet av tjenester.
- En multisenter randomisert kontrollert studie følger 240 familier med barn (2–6 år) i Bergen, Trondheim og Haugesund, og sammenligner IY-ASLD med standard behandling ("treatment as usual – TAU).
- Lansert i 2022, er ENACT den største IY-ASLD-studien i verden og følger familiene i to år.
- Forskerne vil også vurdere gjennomføre foreldreintervjuer for å utforske individuelle faktorer, og sentrale fordeler og utfordringer ved intervensjonen, med mål om å styrke forskning på autisme og støttetiltak.

Kavlifondets program for helseforskning

“Digital interventions for relapse prevention in adolescence”

Bevilget beløp: NOK 4 856 000 (totalt budsjett: NOK 6 672 000)

Prosjektet adresserer følgende kunnskapshull: 10. *Hva er effekten av strategier for å forebygge tilbakefall hos ungdom som har hatt depresjon eller angst tidligere?*

Vertsinstitusjon: Universitetet i Oslo

Samarbeidende institusjoner: Ingen

Forskningsleder: Ragnhild Bø

Prosjektperiode: Januar 2025 – desember 2027

- Denne studien evaluerer effekt og kostnadsnytte av et transdiagnostisk tilbakefallsforebyggende program for ungdom (16–19 år) i remisjon fra angst eller depresjon.
- En randomisert klinisk studie (495 deltakere) vil sammenligne 1) terapeutledet gruppeintervensjon, 2) app-basert intervensjon og 3) kontrollgruppe som verken får alternativ 1 eller 2. Alle deltakere vil også motta standard behandling.
- Forskerne skal måle forekomst av tilbakefall og tiden før tilbakefall over tolv måneder.
- Ved å undersøke om reduksjon av grubling og bekymring reduserer tilbakefall, samt betydningen av terapi hos terapeut, kan studien støtte skalerbare, kostnadseffektive digitale intervensjoner som vil gi både individer og deres familier, samt samfunnet et bedre tilbud, samt redusere belastningen på helsetjenester.